

Uppföljning av nämndernas valda åtgärder 2021 för genomförande av miljö- och klimatprogram 2021- 2030

Av denna bilaga framgår översiktligt vilka åtgärder som Danderyds kommuns nämnder genomfört under år 2022 för att bidra till att uppnå miljö- och klimatprogrammets mål och uppdrag i förhållande till de åtgärder som valdes år 2021. Utöver de åtgärder som presenteras i denna bilaga arbetar nämnderna kontinuerligt med miljö- och klimatprogrammets olika delar inom ordinarie verksamhet.

Miljö- och klimatprogrammet har en genomförandetid till 2030 vilket för med sig att val av åtgärder sker successivt över tid och att åtgärder kopplade till alla sex fokusområden inte väljs för nämnderna årligen.

De åtgärder som valts utgår från miljö- och klimatprogrammets verksamhetsstöd och från tillkommande förslag till åtgärder från förvaltningarna. Rapportering görs i nuläget via rapportmall i excelmatris. Nyckeltal kopplas till respektive åtgärd vilket följs upp i respektive nämnds verksamhetsplaner för 2022.

Miljö- och klimatprogram 2030	
Övergripande mål	Fokusområden
<i>Danderyds kommun ska ha en god och hälsosam miljö samt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.</i>	Begränsad klimatpåverkan Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar.
	Frisk luft Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa luftföroreningar.
	Friskt vatten Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.
	Biologisk mångfald Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt och djurliv.
	God bebyggd miljö Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.
	Giftfri miljö Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för de som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö.

Uppföljning av nämndernas valda åtgärder 2021 fördelat på miljö- och klimatprogrammets fokusområden.

1. Begränsad klimatpåverkan

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.1. Kommunens utsläpp av växthusgaser minskar med 63 procent till år 2030 per invånare med 1990 som basår. Vid upphandling ska miljökrav och energieffektivitetskrav ställas där så är möjligt	<i>MHN, BN: Vid upphandling ska miljökrav och energieffektivitetskrav ställas där så är möjligt</i>	<i>BN: Ingen upphandling har gjorts.</i>
		<i>BN: Information om miljöanpassat byggande, solenergi och energieffektivisering</i>	<i>Information sker löpande i samband med tekniska samråd. Särskild insats om grön sotning är gjord.</i>
		<i>TN: Erbjuder energi- och klimatrådgivning till de som bor och verkar i kommunen.</i>	<i>Fram till 20 oktober har 65 rådgivningsinsatser genomförts inom samarbetet för Täby, Österåker, Vaxholm och Vallentuna</i>
		<i>TN: Informera om hållbart resande på Cykeldagar m.m.</i>	<i>Cykeldag genomförd i maj samt cykelbingo i samband med mobilitetsveckan i september.</i>
	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	<i>KFN: Byta ut ispistbelysning på kommunens isanläggningar.</i>	<i>Klart</i>
		<i>KFN: Byta ut belysning på fotbollsplaner.</i>	<i>Klart. Sker även på Stockhagen.</i>
		<i>KFN: För att minska fossilbränsleberoendet har redan samtliga oljepannor på idrottsanläggningarna avvecklats. Utbyte av arbetsfordon och handverktyg till miljövänligare alternativ sker</i>	<i>Kontinuerligt pågående arbete.</i>

		<i>löpande inom ordinarie budget allt eftersom tekniken utvecklas.</i>	
		<i>FN: Byte till mer energieffektiva fönsterlösningar och energieffektiv LED-belysning</i>	<i>8 objekt har fått energieffektiv LED-belysning</i>
	1.1.3. Utsläppen från inrikes transporter, förutom inrikesflyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010	<i>KS: Åtgärder för hållbart resande, exempelvis temadagar och informationskampanjer</i>	<i>Kommunikationsinsatser i samband med cykeldag under våren samt deltagande i europeiska mobilitetsveckan med cykelbingo.</i>
	1.2.1 Energianvändningen i kommunägda byggnader ska vara fossilbränsleoberoende	<i>FN: Installation av solceller på två objekt, planerat vid Vasaskolan och Storkalmar</i>	<i>Utökning av befintlig solcellsinstallation på Stocksundsgården och Danderyds gymnasium samt ny solcellsanläggning på Balderskolan och Storkalmar.</i>
	1.2.3. Kommunanställda ska uppmanas att välja miljövänliga transportmedel inom tjänsten vid arbetspendling	<i>FN: Utredning av vilka kommunägda arbetsplatser där det finns behov av laddplatser</i>	<i>Detta kommer att bli krav från Boverket och kommer därmed att hanteras inom den planerade underhållsplanen</i>
		<i>FN: Inventering av befintliga cykelparkeringar samt behovsbedömning av väderskyddade cykelparkeringar vid kommunens arbetsplatser</i>	<i>Ej ännu påbörjat.</i>
		<i>KS: Fortsatt verka för möjlighet till resfria möten</i>	<i>Revidering av reseanvisningar påbörjade</i>

2. Frisk luft

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
2.1. Luftkvaliteten i Danderyds kommun ska förbättras	2.1.1. Luftkvaliteten längs E18 ska förbättras	<i>FN: Skolor och förskolor nära E18 har kolfilter i ventilationssystemet</i>	<i>Samtliga skolor och förskolor nära E18 har kolfilter som renar tilluften.</i>
		<i>MHN: Mätning av luftkvalitet genomförs</i>	<i>Mätningar pågår sedan maj 2022 vid Danderyds gymnasium (permanent mätstation) och vid Mörbyskolan (mobil mätstation). Under perioden april – september har ett överskridande av MKN skett vad gäller PM10.</i>
		<i>MHN: Dialog och påverkan på Trafikverket och övriga aktörer att genomföra åtgärder för att förbättra luftkvalitet med basis från genomförda luftkvalitetsmätningar. Tex. Bullerskärmar, dammbindning, hastighetssänkning. Plan för tillsynen att initiera en mer direkt dialog med Trafikverket om åtgärder.</i>	<i>Tillsynsmöte med Trafikverket har initierats. Tillsynsriktningen för E18 kommer att beslutas i MHN i november 2022.</i>
		<i>MHN: Planerar att under 2022 göra en uppföljning/genomgång om behovet av en reglering av eldningsföreskrifter.</i>	<i>De lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljö i Danderyds kommun har reviderats under året. Inom ramen för detta arbete har föreskrifter rörande eldning av trädgårdsavfall utretts och föreskrift om småskalig eldning i vedpanna har lagts till i de föreslagna föreskrifterna.</i>
		<i>TN: Förbättrat luftrening från spillvatten vid pumpstationer. Pilotprojekt med ozon vid Skärvik.</i>	<i>Genomförd luftreningsåtgärd på 3 pumpstationer och påbörjade luftreningsåtgärder på 6 pumpstationer.</i>

3. Friskt vatten

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
3.1. Belastningen av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska	3.1.1. Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	<i>TN: Anläggning av två våtmarker per år.</i>	<i>Två våtmarker, Nora träsk och Nathanael Beskows väg.</i>
		<i>TN: Utred möjlighet till dagvattenåtgärd vid Grängsätet</i>	<i>Utredning ej genomförd</i>
		<i>KFN: Ingen vald åtgärd för år 2022.</i>	<i>Inom ramen för ordinarie budget sker löpande översyn av arbetsätt för bevattning och gödning av naturgräsplaner samt återföring av granulat till konstgräsplaner.</i>
3.2. Statusen för sjöar och kustvatten får inte försämrats och kustvattnet ska uppnå god status i enlighet med vattendirektivet.	3.2.1. Arbeta efter Hav- och vattenmyndighetens åtgärdsprogram för att uppnå god eko-logisk status	<i>MHN: Riktad insats, tillsyn av båtklubbar, kontroll av båtbottnen. Pågående sedan 2019 och fortskrider.</i>	<i>Pågående tillsyn. Vissa båtklubbar har börjat med sanering av förbjuden båtbottnfärg (TBT färg).</i>
		<i>TN: Åtgärdsprogram för Lilla Värtan tas fram 2021 och åtgärdsförslag klara 2022.</i>	<i>Deltagande i Lilla Värtans åtgärdsprogram</i>
	3.2.2. Användning och föroreningar från hälso- och miljöfarliga kemiska produkter ska minska	<i>MHN: Informationsmaterial tas fram om båtlivets miljöpåverkan. Informationsinsatser gentemot båtägare om giftiga båtbottnfärger. Informationsinsatser görs löpande, löpande tillsyn och utvärdering av tillsynsinsatser</i>	<i>Informationsinsatser görs löpande inom ramen för båtclubbstillsynen.</i> <i>Deltagande i arbetsgrupp, båtclubbstillsyn, inom Miljösamverkan Stockholm.</i> <i>Inget eget informationsmaterial har bedömts behöva tas fram.</i>
3.3. Hållbar dagvattenhantering ska genomföras	3.3.1. Kommunen ska i plan- och bygglovsprocessen förorda hållbar dagvattenhantering	<i>BN: Information i bygglovsdialog om hållbar dagvattenhantering, höjdsättning, vatten till grönyta. Dialog tidigt i plan- och exploateringsprocessen.</i>	<i>Kontoret har rutiner om information i samband med rådgivning, bygglovsprövning och i tekniskt samråd. Rutiner följs.</i>

3.3. Hållbar dagvatten-hantering ska genomföras	3.3.2. Dagvattenhantering i form av uppströmsåtgärder ska genomföras	<i>FN: Utred dagvattenåtgärd vid nybyggnation av Ginnungagap</i>	<i>Utredning genomförd.</i>
		<i>TN: Uppdatera teknisk handbok så att dagvattenplanens riktlinjer efterföljs</i>	<i>Uppdatering av teknisk handbok är påbörjat.</i>

4. Biologisk mångfald

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
4.1. Kommunens naturområden och gröna ytor ska skötas så att biologiska värden inte försvinner	4.1.1. Drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka biologisk mångfald	<i>KFN: Ingen vald åtgärd för år 2022.</i>	<i>Gallring förekommer längs leder och motionsspår och sker löpande inom ram i dialog och samverkan med ekologisk kompetens på tekniska kontoret.</i>
		<i>TN: Uppdatera skötselplanering för skog samt ta fram årlig insats för skogsgallring. Två områden per år gallras för att främja biologisk mångfald.</i>	<i>Två områden gallrade, ytterligare ett område innan årsskiftet ska gallras.</i>
	4.1.4. Värdefulla träd såsom äldre ekar, ädellövträd och tallar ska bevaras	<i>TN: Kommunikation av framtagen trädpolicy samt upprättande av checklista</i>	<i>Utfört</i>
	4.2.1. Vid samtliga anläggningsarbeten i kommunen ska lösningar för att förstärka biologisk mångfald beaktas	<i>TN: Informera Fastighetsnämnden och kultur- och fritidsnämnden om Gröna listan.</i>	<i>Kommunikationsinsats ej utförd</i>
4.3 stärka kunskapen och medvetenheten om Danderyds natur, biologisk mångfald och ekosystemtjänster		<i>UN: Stärka och stödja kunskap inom skolverksamhet. För barn och elever ingår området i läroplanens mål.</i>	<i>Utförd Skolorna bedriver undervisning enligt läroplanen och eleverna ges undervisning om biologisk mångfald och ekosystemtjänster. 99,5 % av eleverna i våra kommunala grundskolor når godkända kunskapsresultat i biologi. Snittbetygspoängen i biologi är 16,3 och ligger</i>

			<i>bland de högsta i Sverige.</i>
--	--	--	-----------------------------------

5. God bebyggd miljö

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
5.1. Påverkan från trafikbuller ska minska	5.1.1. Andelen boende som är bullerstörda av väg- och spårtrafik ska minska	<i>MHN: Genom tillsyn gentemot trafikförvaltningen verka för att bullerriktvärden inte överskrids. Plan för tillsyn föreslås 2022. Mäts genom beräkningar vart tredje år, med början 2023, i samverkan med TK.</i>	<i>Inriktning finns och dialog pågår gällande Roslagsbanan. Plan för tillsynen gällande E18 ska beslutas 2022. Kommunens bullerkartläggning ombesörjs av Tekniska kontoret. Ny kartläggning är planerad till 2023.</i>
		<i>TN: Bullerskärm längs hela Enebybergsvägen. Pilotprojekt på Enebybergsvägen, upprustning av bullerskärmar med en del av sträckan ska bli en vegetationsklädd bullerskärm.</i>	<i>Projekt påbörjat under hösten 2022.</i>
		<i>KS: Kommunstyrelsen ska samordna all dialog rörande trafikbuller oavsett vilken åtgärd i övrigt som ska genomföras av övriga nämnder och oavsett trafikslag.</i>	<i>Dialog förs löpande med olika aktörer och sker samordnat i samband med större projekt.</i>
5.2. Andel bilresor i förhållande till övriga trafikslag ska minska	5.2.2. Planera och genomföra säkra och miljöanpassade trafikmiljöer vid skolorna	<i>TN: Inventering av säkra skolvägar och genomförande av åtgärder för ett antal skolor</i>	<i>Inventering utförd, ett projekt under produktion och 3 projekt är under utredning.</i>
5.3. Möjligheten till sortering av avfall ska förbättras för de som bor och verkar i kommunen	5.3.2. Verksamheter finansierade av kommunen ska sortera sitt avfall	<i>FN: Verka för att privata verksamheter finansierade av kommunen ska ha full sortering av sitt avfall</i>	<i>Tre privata förskolor har anslutit sig till kommunens källsorteringssystem.</i>
		<i>TN: Öka informationsinsats om REKO till samtliga verksamheter</i>	<i>Påbörjad informationsinsats.</i>
5.5. Kommunen ska verka för en modern trädgårdsstad och en hållbar stadsmiljö	5.5.4. När kommunen bygger nytt ska byggnaden miljöklassas enligt vedertaget miljöklassningssystem.	<i>FN: Kommunens fastigheter följer Miljöbyggnad silver och guld (energi) vid nybyggnation på Agronomen 7.</i>	<i>Ej genomförd då byggnation ej påbörjad.</i>

6. Giftfri miljö

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPFÖLJNING
-----	---------	---------------------------	-------------

6.2. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska	6.2.1. Kommunens fastigheter och anläggningar ska ha en handlingsplan för en giftfri miljö	<i>MHN: Kravställning vid tillsyn att allt dagvatten från parkeringsplatser med fler än 100 platser skall ha fungerande oljeavskiljare. Årlig uppföljning om skötsel av anläggningen med bevis om tömning av avskiljaren. Pågående tillsyn från 2019.</i>	<i>Av resursskäl har inte tillsynsprojektet prioriterats under 2022. Projektet kommer att fortskrida under 2023.</i>
6.2. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska	6.2.2. Användning av bekämpnings-medel ska minimeras och bästa miljöanpassade alternativ användas på den mark som ägs av kommunen och dess bolag	<i>FN: Inventering av konstgräsplaner samt ta fram rutin för skötsel och kontroll.</i>	<i>Ej genomfört</i>
		<i>MHN: Aktiv dialog förs med golfanläggningar i samband med tillsyn för att minska bekämpningsmedel och förorda miljöcertifiering. Pågående löpande tillsyn.</i>	<i>Golfbanetillsyn har gjorts 2022 och detta har beaktats inom ramen för tillsynen.</i>
6.2. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska		<i>BN: Ingen vald åtgärd för 2022.</i>	<i>Byggnadsnämnden har haft ärende kring anläggande av koppark och nekat detta med hänvisning till mål 6.2</i>
6.3. Mängden avfall och dess farlighet ska minska	6.3.2. Uppkomsten av avfall ska förebyggas och återbruk främjas	<i>UN: Informationsinsatser för att minska matsvinn på enheter som faller inom nämndens ansvarsområde. Mätning av enheternas och kommunens matavfall genomförs två gånger årligen</i>	<i>Genomförs löpande. Informationsinsatser om matsvinn har genomförts. Mätningar har genomförts av enheternas och kommunens matavfall två gånger årligen.</i>
6.4. Användningen av hälso- och miljöfarliga kemiska produkter ska minska	6.4.2 Vid upphandling av varor, tjänster och entreprenader ska miljökrav ställas i enlighet med upphandlingsmyndighetens avancerade nivå där det är möjligt	<i>KS: Uppföljning av leverantörers miljöarbete</i>	<i>Uppföljning sker genom stickkontroller vid samordnade upphandlingar.</i>
	6.4.3. Miljöutbildning för nyanställda ges	<i>KS: 1. En digital miljöutbildning tas fram (motsvarande den som genomförs i datasäkerhet och GDPR). 2. Nyanställda och därefter alla medarbetare genomför webbutbildningen</i>	<i>En utbildning kring Agenda 2030 och hållbar utveckling är under utveckling.</i>
		<i>KS: Sopsorteringen ska förbättras i alla lokaler där</i>	<i>På kontoren och i alla gemensamma utrymmen i</i>

		<i>kommunen bedriver verksamhet</i>	<i>kommunenslokaler i Mörby C finns en bra och väl fungerande sortering av avfall.</i>
6.5. Andelen ekologiska livsmedel som köps in till kommunens verksamhet ska öka	6.5. Andelen ekologiska livsmedel som köps in till kommunens verksamhet ska öka	<i>UN: Vid upphandling av vissa livsmedelsgrupper, till exempel mejeriprodukter och baljväxter, väljs i princip uteslutande ekologiska livsmedel. En vegetarisk dag i veckan införs på kommunala enheter, samtliga skolformer.</i>	<i>Vid upphandling av vissa livsmedelsgrupper väljs i princip uteslutande ekologiska livsmedel. En vegetarisk dag i veckan har införts på kommunala enheter, samtliga skolformer. Andel ekologiska livsmedelsinköp har minskat relaterat till ökade priser med anledning av det ändrade världsläget.</i>
6.6. Antalet förorenade områden i kommunen ska minska	6.6.1. Utredningar och åtgärder enligt Handlingsplan för förorenade områden	<i>MHN: Ansvarsutredningar och undersökningar av prioriterade objekt ska genomföras och efter det ska åtgärder påbörjas. Pågår löpande enligt plan.</i>	<i>Pågående arbete inom ramen för strategi för förorenade områden.</i>

Sammanställning av nämndernas förslag till åtgärder för budget 2023 fördelat på miljö- och klimatprogrammets fokusområden.

Utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden har återrapporerat valda åtgärder för budget 2023. Övriga nämnder föreslås redovisa valda åtgärder i samband med verksamhetsplanering för 2023.

Begränsad klimatpåverkan

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	<i>KFN: Nyttja de konstfrusna isarnas kylanläggningar som värmepumpar¹</i>	2 000 tkr
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	<i>KFN: Byta ut belysning på fotbollsplaner²</i>	1 100 tkr
1.1. Kommunen ska arbeta för att de som bor och verkar i Danderyd minskar växthusgasutsläppen	1.1.2. Energianvändningen i kommunägda byggnader ska minska med minst med tre procent per år i genomsnitt över en femårsperiod	<i>KFN: Byta ut luftavfuktare i ishallarna³</i>	900 tkr

1. Frisk luft

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
		<i>KFN: Ingen vald åtgärd för år 2023</i>	

2. Friskt vatten

¹ Investeringen avser värmeåtervinning från ishallen i Enebyberg. I investeringsbudget för 2021 fanns 2 000 tkr avsatta för ändamålet. För att skapa förutsättningar för en bättre helhetsyn med anledning av projektet med ny servicebyggnad föreslog förvaltningen att projektet flyttas fram till 2024. Den projektering som nu äger rum visar på att bästa effektivitet och resultat kan uppnås om samordning sker inom ramen för projektet ny servicebyggnad på Enebybergs IP 2022 - 2023.

² Byte till LED belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll. Utbytet avser två konstgräsplaner 7-manna på Stockhagens IP, en konstgräsplan 9-manna på Djursholms IP samt konstgräsplaner 7- och 11-manna på Danderydsvallens IP.

³ Den tekniska livslängden är slut på befintliga luftavfuktare. Ersätts med nya som har större kapacitet och förbrukar cirka 25 procent mindre el vid samma effekt.

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
3.1. Belastningen av näringsämnen och föroreningar till vattendrag, sjöar och kustvatten ska minska	3.1.1. Minska mängden förorenat vatten till dag- och spillvattennätet	<i>KFN: Effektivare styrning av bevattning av naturgräsplaner⁴</i>	350 tkr

3. Biologisk mångfald

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
4.1. Kommunens naturområden och gröna ytor ska skötas så att biologiska värden inte försvinner	4.1.1. Drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka biologisk mångfald	<i>KFN: Ingen vald åtgärd för år 2023⁵</i>	
4.3. Stärka kunskapen och medvetenheten om Danderyds natur, biologiska mångfald och ekosystemtjänster		<i>UN: Stärka och stödja kunskap inom skolverksamhet. För barn och elever ingår området i läroplanens mål.</i>	<i>Åtgärden är kostnadsneutral och ingår i skolverksamhet som bekostas av barn- och elevpeng</i>

4. God bebyggd miljö

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
		<i>KFN: Ingen vald åtgärd för år 2023</i>	

5. Giftfri miljö

MÅL	UPPDRAG	NÄMNDERNAS VALDA ÅTGÄRDER	UPPSKATTAD KOSTNAD
6.2. Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från fastigheter och anläggningar ska minska	6.2.2. Användning av bekämpningsmedel ska minimeras och bästa miljöanpassade alternativ användas på den mark som ägs av kommunen och dess bolag	<i>KFN: Vid utbyte av kommunägda konstgräsplaner ska miljövänligare alternativ av infill användas⁶</i>	3 000 tkr

⁴ Enebybergs IP: Installation av fullt automatiserat system med regnsensor på 11-manna plan.

⁵ Gallring förekommer längs leder och motionsspår och sker löpande inom ram i dialog och samverkan med ekologisk kompetens på tekniska kontoret.

⁶ Under förutsättning att kommunen övertar föreningarnas konstgräsanläggningar. Utbyte på 7- och 11-mannaplan på Enebybergs IP samt 7- och 11-mannaplan på Stockhagens IP. Uppskattad kostnad avser den tillkommande kostnad som beräknas för att välja konstgrässystem med biologiskt nedbrytningsbart infill alternativt granulatfria konstgräsplaner.

6.3. Mängden avfall och dess farlighet ska minska	6.3.2. Uppkomsten av avfall ska förebyggas och återbruk främjas	<p><i>UN: Informationsinsatser för att minska matsvinn på enheter som faller inom nämndens ansvarsområde.</i></p> <p><i>Mätning av enheternas och kommunens matavfall genomförs två gånger årligen.</i></p>	<p><i>Åtgärden är kostnadsneutral och ryms inom befintlig budget för utbildningsnämnden.</i></p>
6.5. Andelen ekologiska livsmedel som köps in till kommunens verksamhet ska öka	6.5.1. Alla verksamheter finansierade av kommunen ska sträva efter att minst 50 % av de livsmedel som köps in ska vara ekologiska	<p><i>UN: Vid upphandling ska alla verksamheter inom utbildningsnämndens ansvarsområde köpa så mycket ekologiska livsmedel som budget tillåter för att nå uppdraget om 50 %.</i></p> <p><i>En vegetarisk dag i veckan införs på kommunala enheter, samtliga skolformer.</i></p>	<p><i>Om andelen ekologiska livsmedel ska utgöra hälften av alla inköpta varor kommer kostnaden att öka med uppskattningsvis 900 tkr/år.</i></p> <p><i>Notera att kostnadsökningen inte inkluderar merkostnader för samtliga varor som beror på rådande världsläge och aktuella kostnadsökningar.</i></p>